

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

PER LES TERRES DE PONENT

Etapla 10: FONTDEPOU – PORT D'ÀGER – ÀGER

18 de febrer de 2018

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	6 h 30 min
Les Avellanes. Esmorzar a l'hostal Cal Jordi. Sortida cap a Fontdepou.	8 h 30 min 9 h
Fontdepou. Inici de l'etapa.	9 h 15 min
Port d'Àger. Reagrupament.	9 h 55 min 10 h 05 min
Àger. Final de l'etapa. Sortida cap al monestir de les Avellanes.	11 h 20 min 11 h 30 min
Monestir de les Avellanes. Visita i dinar. Sortida cap a Vilanova.	11 h 45 min 16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú.	18 h 30 min

Notes.-

- ** Esmorzarem a l'hostal Cal Jordi de les Avellanes. Després d'esmorzar l'autocar ens portarà fins a Fontdepou on començarem l'etapa. Un cop acabada l'etapa l'autocar ens portarà al monestir de les Avellanes on farem la visita i dinarem.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **mantingueu sempre contacte visual** amb els que us segueixen; si cal espereu-vos. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, no correu ni aneu massa lents! **(Penseu que aneu en grup).**
- ** **Atenció:** Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** el telèfon **692620181 (Isidre Poch).**
- ** El vocal coordinador d'aquesta sortida és l'**Isidre Poch (692620181)**. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

PER LES TERRES DE PONENT

Etapa 10: FONTDEPOU – PORT D'ÀGER – ÀGER

18 de febrer de 2018

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

En aquesta curta etapa, el recorregut de la qual es fa tot ell pel terme municipal d'Àger, anirem des del poblet de Fontdepou fins a la capital del municipi travessant la serra de Montclús pel port d'Àger.

La baixada des del port vers la vila d'Àger, situada als peus de la imponent paret del Montsec d'Ares, la farem seguint el traçat d'una antiga via romana.

Horari		Distància (km)
Parcial	Total	
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa d'avui a la zona d'aparcament que hi ha a l'entrada de la urbanització Sant Josep de Fontdepou, al costat de la carretera C-12 que puja de Balaguer i va a Àger (815 m). Hem d'anar en direcció nord pel carrer de la urbanització que va pel costat de la carretera. Deixem un parell de carrers laterals a l'esquerra.

0:03	0:03	0,275
------	------	-------

Passem pel costat d'un accés a la urbanització des de la carretera (821 m); seguim endavant. Passem per davant de cal Casquet; pugem lleugerament.

0:05	0:08	0,650
------	------	-------

Desemboquem a la carretera C-12 (841 m). Hem de travessar-la i, un cop a l'altra banda, anar a buscar el seu antic traçat travessant un tram desdibuixat; per la dreta se'ns uneix un camí que baixa.

0:02	0:10	0,770
------	------	-------

Retornem a la carretera C-12 (846 m); l'hem de seguir cap a la dreta passant pel voral dret; més endavant passem pel costat d'un marge monumental.

0:02 0:12 0,895

Sortim de la carretera per anar cap a la dreta i seguir pel seu antic traçat (853 m).

0:03 0:15 1,105

Tornem al costat de la carretera C-12 (865 m). Aquesta vegada no l'hem d'arribar a tocar; hem d'anar cap a la dreta per tal de seguir per un camí que puja amb fort pendent.

0:04 0:19 1,275

Deixem un camí força desdibuixat que puja cap a la dreta (884 m); nosaltres seguim pujant amb fort pendent envoltats d'alzines.

0:05 0:24 1,500

Desemboquem en una pista molt ampla; és el camí de les Torres de Cas (922 m); hem de seguir aquest camí cap a l'esquerra. Immediatament passem per sota d'una línia de conducció elèctrica; planegem.

El camí careneja per la serra de Montclús; a la dreta tenim una magnífica panoràmica sobre la vall d'Àger amb l'impressionant paret del Montsec d'Ares al fons.

0:06 0:30 1,840

Tornem a passar per sota de la línia de conducció elèctrica (925 m); baixem lleugerament. Més endavant creuem una altra línia elèctrica.

0:06 0:36 2,255 **Reagrupament**

Després de travessar una altra línia que va a la caseta d'un transformador que queda a l'esquerra de la pista desemboquem en una àmplia esplanada situada al costat de la carretera C-12; estem en el port d'Àger (906 m). A la cruïlla, a la dreta, hi ha un pal indicador.

Aquesta esplanada és un esplèndid mirador sobre la vall d'Àger. Cap a la dreta, al final, hi ha una zona de picnic amb taules i a l'altra banda de la carretera podem veure-hi l'edifici de l'hostal Port d'Àger.

Nosaltres hem de seguir per un senderol que baixa per l'esquerra dels plafons amb mapes de la zona que hi ha a la banda nord de l'esplanada. Un pal indicador ens diu que anirem per una antiga via romana.

0:02 0:38 2,390

Passem pel costat d'un mur damunt del qual s'aboca una canonada de drenatge que passa per sota de la carretera (895 m); una mica més endavant deixem un senderol que va cap a l'esquerra. Seguim endavant baixant lleugerament. El camí s'ha eixamplat i ara tenim el sòl empedrat; són les restes de la via romana.

0:03 0:41 2,555

Per l'esquerra se'ns uneix un camí que baixa; passem a frec d'un espectacular mur (880 m). Seguim amb el sòl empedrat; anem una estona pel costat d'un bonic marge.

Més endavant s'acaba l'empedrat i el camí s'estreny.

0:05 0:46 2,895

Passem a frec de l'antic traçat de la carretera C-12 (865 m). Decanem cap a la dreta i anem baixant pel vessant esquerra del barranc de Collell.

0:08 0:54 3,300

A la dreta del senderol, una mica allunyades, hauria d'haver-hi les restes del mas de la Teulera però el dia de la preparació no les veiérem (790 m). Seguim baixant.

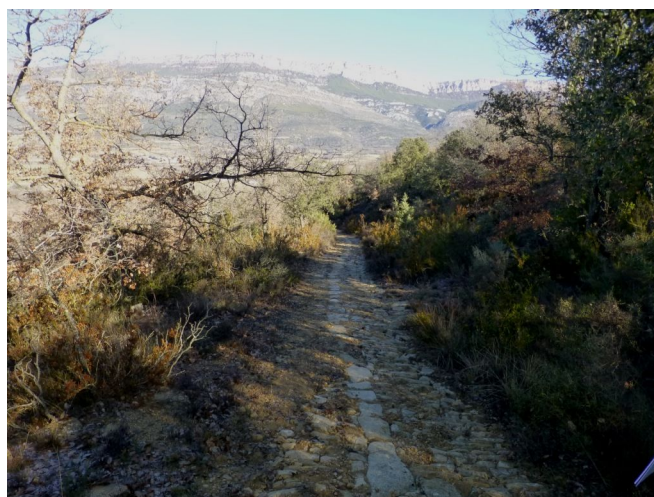
0:04 0:58 3,500

Desemboquem en un camí; a l'enforcall hi ha un pal indicador (759 m); hem de seguir-lo cap a la dreta. Uns metres més endavant deixem un trencall a la dreta i girem cap a l'esquerra.

0:01 0:59 3,565

Arribem en una cruïlla (755 m); a la dreta deixem dos camins i més endavant el camí bifurca i les dues branques voregen un camp. **Atenció.** En aquest punt nosaltres hem d'anar cap a l'esquerra per seguir un senderol que baixa emboscats pel costat del camí que va per l'esquerra del camp.

Més endavant recuperem el sòl empedrat de la via romana. Seguim paral·lels al camí que passa per la dreta a un nivell més elevat.

0:04 1:03 3,795

Travessem per sota d'una línia de conducció elèctrica (735 m). El camí s'eixampla.

0:03 1:06 3,965

Passem a fregar del camí paral·lel que va per la nostra dreta (722 m) i immediatament ens en tornem a separar. En aquest punt hi ha un pal de senyalització caigut.

0:06 1:12 4,265

Travessem un camí (678 m) i continuem per l'altra banda; el sòl segueix sent empedrat.

0:04 1:16 4,445

El camí fa un gir cap a l'esquerra tot deixant, a la dreta, un senderol senyalitzat per una fita de pedres; passem per sota d'una línia telefònica (653 m).

Baixem per un tram de rocallissos i més endavant voregem un camp d'ametllers.

0:04

1:20

4,660

Enllacem amb un camí que hem de seguir cap a la dreta (632 m); a l'enforcall hi ha un pal petit de senyalització. Enrere, dalt del talús de l'esquerra, hi ha un roure de grans dimensions fent equilibris.

0:02

1:22

4,765

Deixem un camí que puja cap a l'esquerra (623 m). Una mica més endavant en deixem un altre.

A la dreta podem veure Àger amb la col·legiata de Sant Pere encimbellada dalt del turó que domina el poble.

0:03

1:25

4,970

Deixem el camí que va cap a la masia del Francesc que veiem a tocar a la dreta (601 m); a l'esquerra hi ha un pal indicador.

0:02

1:27

5,075

Per l'esquerra se'ns uneix un camí (587 m) i poc després travessem el pont d'en Rossell sobre el riu Fred de Pui.

0:01 1:28 5,130

Un cop a l'altra banda trobem un safareig a l'esquerra i una bifurcació (588 m); hem d'anar cap a la dreta en direcció al poble. Pugem lleugerament; més endavant tenim un marge a l'esquerra i una paret a la dreta.

0:03 1:31 5,345

Per la dreta se'ns uneix un petit camí que ve del molí de Sarrano (593 m); el sòl passa a ser cimentat. Seguim pujant lleugerament.

0:03 1:34 5,515

Desemboquem en un carrer (599 m); l'hem de seguir cap a la dreta. Pugem.

0:02 1:36 5,615

Arribem al portal de Sant Martí (611 m); el travessem i continuem pel carrer del mateix nom. Més enllà passem per davant de la casa Gaspar de Portolà.

0:03 1:39 5,760

Desemboquem a la plaça Major on hi ha l'Ajuntament (610 m). Seguim endavant pel carrer de Soldevila.

Pugem cap a la plaça Gaspar de Portolà on hi ha el portal del Pedró que ens queda a l'esquerra i continuem pel carrer de la Font baixant lleugerament. Deixem el carrer del Calvari que puja cap a l'esquerra.

0:06 1:45 6,090

Arribem a la cruïlla amb el carrer de Santes Creus, que baixa cap a la dreta, i el carrer Arnau Mir de Tost, que puja cap a l'esquerra (601 m). **Atenció:** Ací deixarem el GR-3 que baixa cap a la dreta seguint el carrer de Santes Creus i seguirem endavant, pel carrer que ara s'anomena de Cabezas, pujant lleugerament.

0:03 1:48 6,240

Arribem a la zona d'aparcament que hi ha al costat de la carretera C-12 (607 m); en aquest punt acabem l'etapa d'avui.

Equip de preparació (24/01/2018): Josep Olivella, Agustí Poch, Isidre Poch

Via Romana d'Àger

Article de Ramon Moliner a <http://celobertalmontsec.blogspot.com.es/2011/08/la-via-romana-dager.html>

La Via Romana d'Àger [1] era un ramal secundari de la *Via Augusta* que partint de l'antiga ciutat de *Ruscino* (l'actual Castell Rosselló prop de Perpinyà) travessava els Pirineus per la Cerdanya [2], passava per la ciutat romana d'*Aeso* [3] (l'actual Isona del Pallars Jussà) i es dirigia cap al *Mons Sectus* (Montsec) travessant-lo pel Coll d'Àres, baixava després fins a Àger i tornava a remuntar la carena de la Serra de Montclús, a l'altre banda de la vall, fins al *Cap de la Creu* (aquesta era la designació toponímica d'aquest coll abans que fos rebatejat, com a Port d'Àger, en fer la carretera nova). Es dirigia tot seguit cap a Balaguer i Lleida, a les terres del Segre, i posteriorment continuava per la depressió de l'Ebre fins a *Caesaraugusta* (l'actual Saragossa).

Com se sap la *Via Augusta* [4] era una de les més importants vies de comunicació de l'Imperi a *Hispania* i era la continuació de la *Via Domitia* que procedent de Roma travessava la *Gàl·lia* per la província *Narbonensis*, enllaçava amb la *Tarraconensis* i corria paral·lela al *Mare Nostrum* (us sona això del *Corredor Mediterrani*? [5]) passant per les importants ciutats de *Gerunda* (Girona), *Tarraco* (Tarragona), *Dertosa* (Tortosa), *Saguntum* (Sagunt), *Valentia* (València), *Saetabis* (Xàtiva), *Ilici* (Elx), *Carthago Nova* (Cartagena); per travessar després la *Bètica* i arribar fins a *Corduba* (Còrdoba), *Hispalis* (Sevilla), *Portus Gaditanus* (El Puerto de Santa Maria), *Gades* (Cadis) i les *Columnes d'Hércules* (Gibraltar) a les portes d'Àfrica.

La calçada de la Via Romana d'Àger tenia una amplada regular de quatre metres i mig i permetia el pas de carruatges en els dos sentits de la marxa per la qual cosa era una important via de comunicació comercial. Actualment, però, només se'n conserven alguns trossos i des del Port d'Àger baixa ràpida fins al fons de la vall. De fet la gent d'Àger, ja modernament, l'anomenaven col·loquialment el camí antic de Balaguer.

Referències:

[1] Consorci del Montsec. Via romana. Àger (Noguera).

[2] El Miliario Extravagante. Autor: Gonzalo Arias. Vias de la Tarraconense (en castellà) T43 Ilerda-Ruscione per la Cerdanya.

[3] Consorci del Montsec. Ciutat romana d'Aeso. Museu de la Conca Dellà. Isona i Conca Dellà (Pallars Jussà).

[4] Viquipèdia. Via Augusta.

[5] Revista Presència. Dossier "El Corredor Mediterrani". Núm. 2059. 12-18 agost 2011

Àger

El terme municipal d'Àger, d'una extensió de 160,57 km², comprèn la major part de la vall d'Àger i, ultrapassant els relleus muntanyosos que la limiten pel S, la capçalera del riu de Farfanya. El municipi és delimitat a tramuntana pel Montsec d'Ares; a ponent, per la Noguera Ribagorçana, a llevant, per la Noguera Pallaresa, i a migdia el termenal passa pel Serrat Blanc i per la partida de Barrambeu, de la serra de Montclús.

El terme comprèn a més de la vila d'Àger, cap de municipi, els pobles de la Régola, Corçà, Millà, Fontdepou, el llogaret d'Agulló, les caseries dels Masos de Millà, Vilamajor i les Castes de l'Estació, i la urbanització de Sant Josep de Fontdepou.

A més hi ha els despoblats de Colobor (on hi ha el santuari de la Mare de Déu de Colobor), el de Sant Llorenç de la Roca, el de Claramunt, el de Pedra (on hi ha el santuari de la Mare de Déu de Pedra), el de Montesquiú o Puigdelloell, el de Montclús, el de Torres de Cas i el de Montlleó. Altres llocs que també s'inclouen són Portolà, Escumó, Mallabecs, Aspremont i Alaric.

La vila d'Àger (642 m) és situada al bell mig de la vall del seu nom, sota el sector central de la serra de Montsec o Montsec d'Ares, al vessant d'un turó al cim del qual hi ha les restes de la col·legiata de Sant Pere i de l'antic castell d'Àger. Aquest, segons Pita Mercé, és el mateix que esmenta el cronista àrab *al-'Udrī*, el 922, com a castell d'*Áyira*.

La vila té dos recintes de muralla, el sobirà, que protegeix el castell i la col·legiata, i el jussà o inferior, que envolta la vila antiga, ambdós reforçats per torres (en queden dues i una portalada). Les del recinte superior són de planta circular excepte una de situada a tramuntana, prop del creuer de la col·legiata, de planta quadrada i bastida amb carreus molt grans i ben diferent de la resta; segurament és obra romana o, potser, musulmana, anterior a la conquesta del castell per Arnau Mir de Tost.

Dins la vila, el 1232 hi havia l'Hospital de Sant Martí, vora l'església i portal de Sant Martí, fundada per l'abat de Bellpuig de les Avellanes. L'església de Sant Martí fou donada a Sant Pere d'Àger per Arnau i Arsenda el 1047. També hi és documentat, entre el 1377 i el 1542, l'Hospital de Sant Jaume.

De l'antiga col·legiata de Sant Pere d'Àger, al cim del turó i dins les muralles de l'antic castell, es conserven algunes restes de l'església, que era de tres naus capçades per tres absis, dels quals només es destaca exteriorment el central. Sota l'església hi ha una cripta, o església inferior de tres naus, que és potser l'àmbit de la primitiva església, construïda entre els anys 1048 i 1068; la basílica superior és ja del segle XI.

L'església parroquial de Sant Vicenç és esmentada ja els primers anys de la conquesta i el 1041 fou donada a Sant Pere d'Àger per Arnau i Arsenda. L'actual església és el resultat de la unió de dos temples limítrofs i de diferents remodelacions del conjunt. Es devia tractar d'una església de nau única i absis semicircular amb campanar.

La veïna de Sant Salvador té la mateixa orientació i una tipologia similar, però és més estreta. D'aquesta resten el mur nord i part de l'absis corresponent a l'obra del segle XI. Ambdues esglésies mantingueren cultes independents fins al segle XIV quan foren unides per una profunda reforma que afectà tota l'estructura.

El despoblat de Colobor (1100 m) és a l'extrem septentrional del terme, al vessant meridional del Montsec d'Ares, sota la collada de Colobor i el barranc de Colobor, on hi ha la cova de l'Eixida.

Al mateix coster meridional de la serra de Montsec, ben escabrós, i damunt la vila d'Àger, s'alça el castell de Pedra, esmentat el 1041 (el 1348 el lloc ja era despoblat). L'església del castell, bastida sota una balma, fou reconstruïda al segle XVIII i convertida en santuari de la Mare de Déu de Pedra.

Personatges il·lustres d'Àger

Arnau Mir de Tost (1000?-1072)

Cabdill indiscutible de l'expansió del comtat d'Urgell per terres de la frontera sota dominació àrab. Ha estat sens dubte la figura més rellevant de la història d'Àger, va posar les bases de totes les seves institucions i va convertir la vila en capital del seu senyoriu, que posteriorment esdevindrà amb els seus successors capital del vescomtat d'Urgell.

Va ser el 1046, després de successives batalles, quan aconseguí conquerir definitivament el Castell i la vila d'Àger de mans de *Sulaiman*, rei àrab de la Frontera Superior. Arnau Mir de Tost esdevingué aleshores senyor i custodi de tota la frontera cristiana des del mig Segre fins gairebé Benavarri, establint aliances feudals amb el Comte del Pallars Jussà, els reis d'Aragó i els comtes de Barcelona.

Fou també fundador de la Canònica de Sant Pere i el promotor del conjunt romànic del Castell i la Col·legiata d'Àger.

Arsenda d'Àger (?-1068)

Dama noble, sensible i culta, filla i muller de cavaller, casada amb Arnau Mir de Tost. Se sap que els béns mobles del matrimoni van pertànyer a tots dos per igual d'on s'extreu la importància de la figura d'Arsenda, que va actuar sempre al costat del seu marit. I és que plegats es consideren conqueridors, repobladors i edificadors.

El testament d'Arsenda, dictat el 1068 i guardat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, és una font important d'informació per a comprendre la vida quotidiana a l'edat mitjana, perquè ens permet intuir la mentalitat i els sentiments d'una dona del segle XI.

Gaspar de Portolà (1717-1786)

El llinatge de la família Portolà té el seu origen a Arties i fou arran de la transhumància que acabaren fixant la seva residència en terres de la Noguera. El pare de Gaspar de Portolà va obtenir categoria de noble i el títol de baró de Castellnou del Montsec pels seus serveis al costat del Felip IV.

A Àger adquiriren els drets de castellania que sustentarien l'important casal a Sant Martí del segle XVIII. No hi ha constància del lloc de naixement de Gaspar de Portolà, però existeix la possibilitat que hagués sigut a Àger, on la seva família i posteriorment ell mateix establiren la seva residència. Fou explorador i militar lluitant a l'exèrcit de Carles III, on assolí el grau de Coronel de Dragons.

El 1767 fou enviat, juntament amb un destacament de voluntaris catalans a la Baixa Califòrnia, com a primer governador d'aquell territori amb la missió d'expulsar-ne els jesuïtes i organitzar una expedició cap al nord, moment en què descobrirà i conquerirà la Badia de Sant Francisco. Posteriorment fou destinat a Puebla (Mèxic) com a governador.

El 1785 tornà de Mèxic i un any després fou nomenat Tinent del Rei de la Plaça i Castells de Lleida. Aquest mateix any morí i les seves despulles foren dipositades al panteó militar de l'actual parròquia de Sant Pere de Lleida.

Monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes

El monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes és una antiga abadia de canonges regida per l'orde de Sant Agustí. És al terme municipal d'Os de Balaguer, a la comarca de la Noguera. El monestir allotja l'arxiu de l'historiador i col·leccionista Josep Maria Gavín i Barceló.

El cenobi es va fundar l'any 1180 a partir de la unió de la comunitat dels premonstratencs del monestir de Santa Maria de Bellpuig Vell, fundada per l'ermità Joan d'Organyà, amb la comunitat que Guillem d'Anglesola havia establert a Bellpuig de les Avellanes.

El lloc de Bellpuig Vell quedà abandonat cap al 1195 i Bellpuig de les Avellanes es va convertir en la comunitat premonstratenca més important de Catalunya i la que donà origen a la resta de cases del país. Sempre va tenir la protecció dels comtes d'Urgell i va detenir possessions importants que s'estenien per tota la comarca fins a la serra del Montsec.

L'activitat en el monestir va acabar amb la desamortització del 1835. Des d'aquesta data, el cenobi ha passat per diversos usos. Entre el 1883 i el 1889, es va convertir en monestir trapenc. El 1894, Agustí Santesmasses, un banquer, va adquirir l'edifici i va vendre els sarcòfags en què es trobaven les restes dels comtes d'Urgell al Museu The Cloisters de Nova York. El preu de venda va ser de 15.000 pta. Les restes mortals dels comtes van ser retornades el 1967 dins d'uns senzills sepulcres de pedra.

El 1910, es va instal·lar a Bellpuig una comunitat de germans maristes que en la Setmana Tràgica havien perdut el seu noviciat, i que es varen encarregar de restaurar l'edifici.

L'església de Bellpuig es va començar a reconstruir al segle XIV en estil gòtic. Estava planificada com una gran basílica amb planta de creu llatina però la nau central es va escurçar i es van reduir les dimensions de l'església.

Té un absis central en forma de pentàgon i dos absis menors, un a cada costat de la nau. El sostre original estava realitzat en fusta amb volta ogival. La portalada d'entrada es troba en el braç nord del transsepte. És d'estil gòtic amb columnes rematades per capitells. Hi apareixen els escuts dels comtes d'Urgell i del monestir.

Es conserva també el claustre d'estil romànic adossat a l'angle sud-oest de l'església, construït al segle XII. És de planta rectangular, les galeries del nord i del sud (les més curtes) estan dividides en dos trams per un pilar central i amb quatre arcs de mig punt, a cada costat, sostinguts per dobles co-

lumnes, les galeries més llargues estan dividides en tres trams per dos pilars; en el tram central, es troben cinc arcs de mig punt i en els laterals tres arcs, tots aquests sostinguts també per parells de columnes.

Arxiu Gavín. Centre de Documentació de Cultura Popular i Religiosa de Catalunya

L'Arxiu Gavín és considerat un arxiu de caràcter particular, ja que el seu fons documental s'ha creat, recopilat, gestionat i preservat per la iniciativa d'una sola persona, el Sr. Josep Maria Gavín i Barceló. La seu de l'arxiu ha estat fins al 2008 a Valldoreix (Sant Cugat del Vallès). A partir del 2008 l'arxiu fou traslladat al Monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes (Os de Balaguer).

L'Arxiu Gavín està format per un conjunt de fons documentals i col·leccions produïts per diverses persones o entitats. El creador de l'arxiu fou Josep Maria Gavín i Barceló, a partir de les seves col·leccions personals. A aquests fons s'hi sumaren altres col·leccions recollides i ordenades per Gavín, així com donacions i aportacions fetes per altres persones o entitats.

La temàtica d'aquests fons o col·leccions documentals és diversa però en conjunt té un fil conductor, i és que la major part dels documents contenen informació relacionada amb la cultura popular i religiosa principalment de Catalunya.

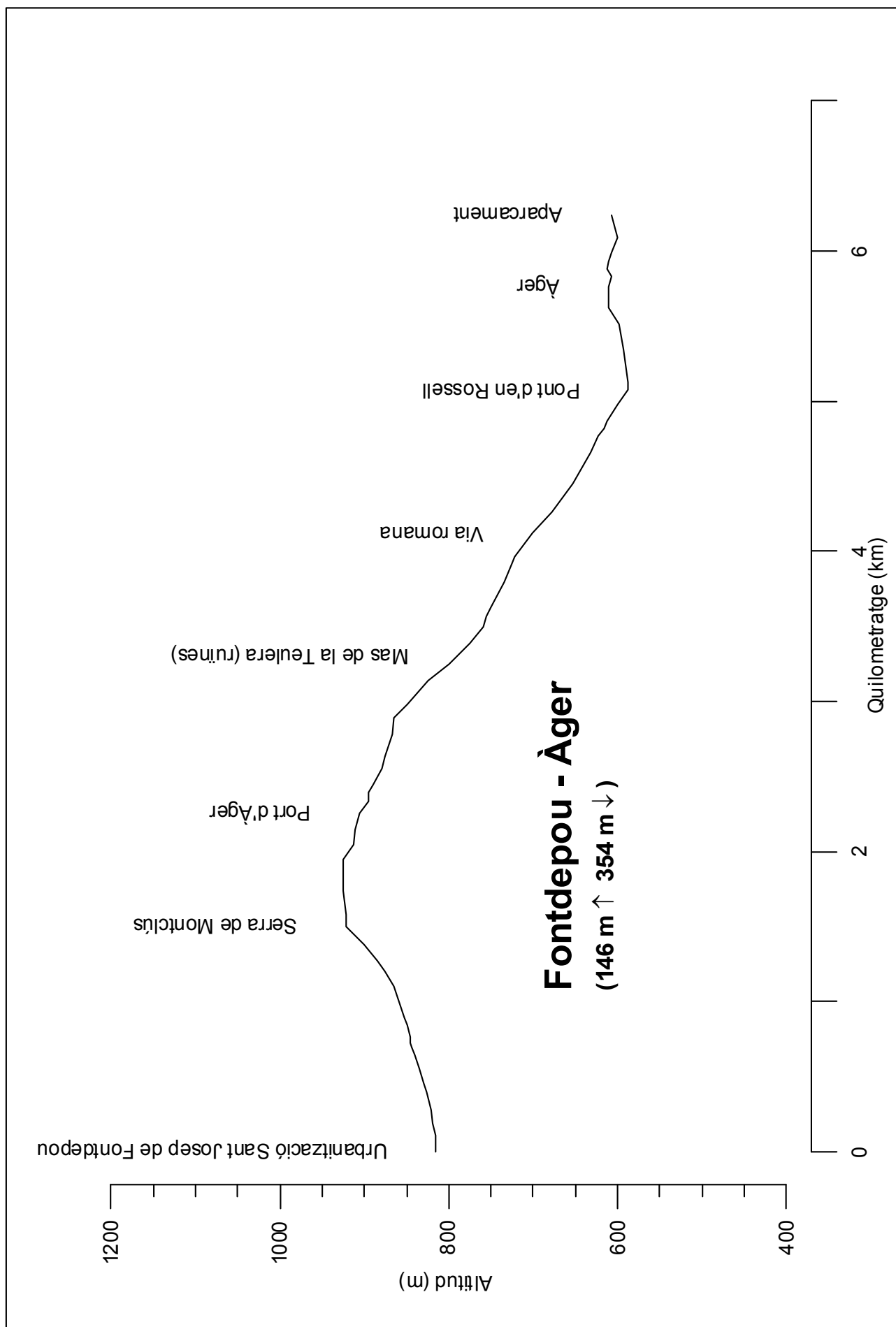
El fons documental més emblemàtic de l'Arxiu Gavín és el que agrupa les fotografies de les esglésies de Catalunya, Catalunya del Nord, Andorra i Franja de Ponent.

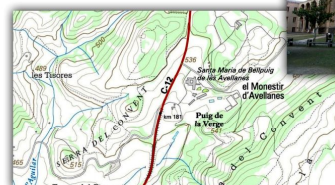
Entre 1947 i 1997 Josep Maria Gavín va recórrer totes poblacions d'aquests territoris fotografiant tots els espais de culte cristià, estiguessin en actiu o no. En total 26.444 esglésies fotografiades. Paral·lelament a aquesta tasca, Gavín va començar a confeccionar altres col·leccions: el recull de premsa de pobles catalans, les postals, les Nades, etc..

BIBLIOGRAFIA

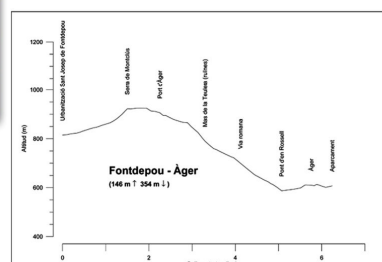
- ** Institut cartogràfic de Catalunya
<http://www.icc.cat/>
- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>
- ** Viquipèdia
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Viquip%C3%A8dia>
- ** Àger
<http://www.ccnoguera.cat/ager/>
- ** Monestir de les Avellanes
<http://www.monestirdelesavellanes.com/>

Agustí Poch, febrer de 2018

Visita monestir d'Avellanes

**Per les Terres de Ponent, GR-3
Etap 10, 18 - Febrer - 2018
Saint Josep de Fontdepou - Àger**

